

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-1708

29/12/2021

ქ. თბილისი

შუახევის მუნიციპალიტეტში, დაბა შუახევში სს „აჭარის წყლის ალიანსის“ ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისა (N 1) და საკანალიზაციო სისტემის მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

სს „აჭარის წყლის ალიანსის“ მიერ გზმ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია შუახევის მუნიციპალიტეტში, დაბა შუახევში ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისა და საკანალიზაციო სისტემის მოწყობისა და ექსპლუატაციის სკრინინგის განცხადება.

წარმოდგენილი დოკუმენტის თანახმად, პროექტის განხორციელება დაგეგმილია, შუახევის მუნიციპალიტეტში, დაბა შუახევში, სახელმწიფოს კუთვნილ 7187 მ² ფართობის სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს/კ: 24.02.32.063.026). საპროექტო ტერიტორიის GPS კოორდინატებია: X - 265664; Y - 4611996. საპროექტო გამწმენდი ნაგებობის განთავსების ადგილიდან, უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს 30 მეტრში, ხოლო უახლოესი ზედაპირული წყლის ობიექტი, მდ. აჭარისწყალი, მიედინება 30 მეტრში.

წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია ხელოვნური ტბორებით ფიტოგაწმენდის ტექნოლოგიის გამოყენება და ე.წ. „აშენებული ჭაობის (CW - Constructed Wetland) ტიპის გამწმენდი ნაგებობისა და 3200 მეტრი სიგრძის საკანალიზაციო ქსელის მოწყობა. გამწმენდი ნაგებობისათვის, საპროექტო მიწის ნაკვეთის სამხრეთ ნაწილში, გათვალისწინებულია 3 ერთნაირი ზომის (333 მ²) CW უჯრედის განთავსება. საპროექტო გამწმენდი ნაგებობის სიმძლავრე იქნება 1000 მოსახლის ექვივალენტი. ჩამდინარე წყლების გაწმენდა გათვლილია 120 მ³/დღ კანალიზაციის სიმძლავრეზე. გაწმენდილი წყლის ჩაშვება დაგეგმილია მდ. აჭარისწყალში, დაახლოებით 40 მ სიგრძის მიწისქვეშა მილსადენის საშუალებით. წყალჩაშვების GPS კოორდინატებია: X - 265661; Y - 4611935.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, საპროექტო ნაგებობაში ჩამდინარე წყლები გაივლის 4 ძირითად ეტაპს: წინასწარ გაწმენდას (მექანიკური ფილტრი); CW უჯრედების კვების სისტემას; CW უჯრედებს (სადაც მიმდინარეობს წმენდის ძირითადი პროცესი) და ჩამდინარე წყლების გამსვლელ კამერას. დოკუმენტის თანახმად, CW უჯრედებში ჩამდინარე წყლებისგან დამაბინძურებლების მოცილებისას მიმდინარეობს ფიზიკური, ქიმიური და ბიოლოგიური გარდაქმნის პროცესები.

დოკუმენტის მიხედვით, CW უჯრედები აღჭურვილია წყლის მიმღებით და კვების სტრუქტურით, სადაც მიმდინარეობს დაბინძურებული წყლის პირველადი წმენდა. ადგილობრივი რელიეფი იძლევა საშუალებას, რომ შემომავალი წყლის გადანაწილება მოხდეს უჯრედებში თვითდენით, ტუმბოების გამოყენების გარეშე. კვების სტრუქტურა წარმოადგენს ავტომატური რეგულირების სიფონურ სისტემას, რომელსაც შეუძლია

დაიწყოს, ან შეაჩეროს წყლის მიწოდება. ავტომატური სიფონური სისტემა დამზადებული იქნება სამი 90°-იანი მუხლისაგან, რომლებიც ჩაისმება ფსკერის ფილაში. თითოეული მუხლი გათვალისწინებული იქნება თითო მოედნისთვის. CW უჯრედებში, სუნის გავრცელების შესამცირებლად, მიმღები და კვების სტრუქტურა იქნება დახურული ტიპის.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, საპროექტო საკანალიზაციო ქსელი მოეწყობა დაბა შუახევის აღმოსავლეთ ნაწილში და თვითდინებით დაუკავშირდება გამწმენდ ნაგებობას. საკანალიზაციო ქსელის საერთო სიგრძე იქნება 3200 მეტრი, საიდანაც 3120 მ მოეწყობა 110 მმ დიამეტრის, ხოლო 80 მეტრი - 160 მმ დიამეტრის პოლიპროპილენის მილებით. აღნიშნული მილები განთავსდება 2 მეტრი სიღრმის და 1 მეტრი სიგანის თხრილში. საკანალიზაციო ქსელზე მოეწყობა 130 ჭა, რომელთა დიამეტრი იქნება 300, 425, 600 და 1000 მმ.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, CW უჯრედების ფსკერზე განთავსდება გეომემბრანა და განხორციელდება მილსადენების ქსელის მონტაჟი. შემდგომ, 20-60 მმ ფრაქციის მასალით, მოეწყობა 25 სმ სისქის სადრენაჟო ფენა, რომელზეც განთავსდება 5-15 მმ ფრაქციის მასალის 10 სმ სისქის შუალედური ფენა. შუალედური ფენის შემდგომ მოეწყობა 2-16 მმ ფრაქციის მასალის 45 სმ სისქის ზედა ფენა, რომელზეც განხორციელდება ენდემური სახეობის ლერწმის გაშენება. დარგული მცენარეების სიმჭიდროვე იქნება 9 ერთეული ერთ/მ²-ზე.

დოკუმენტის მიხედვით, სამშენებლო სამუშაოები მოიცავს შემდეგ ეტაპებს: საპროექტო ნაგებობის საძირკვლების მოწყობა, რკინაბეტონის სამუშაოების შესრულება, CW უჯრედების მოწყობა, საპროექტო ტერიტორიის დასუფთავება და რეკულტივაცია/კეთილმოწყობის სამუშაოების განხორციელება. გამწმენდი ნაგებობისა და საკანალიზაციო ქსელის მშენებლობის ეტაპზე დასაქმებული იქნება 30 ადამიანი, ძირითადად ადგილობრივი მოსახლეობა. საპროექტო ტერიტორიაზე განთავსდება მცირე ზომის სასაწყობე მეურნეობები. პროექტის მასშტაბიდან გამომდინარე, არ იგეგმება მსხვილი სამშენებლო ბანაკის მოწყობა და ობიექტზე ბეტონის კვანძის ან სხვა სტაციონარული ობიექტების განთავსება. მშენებლობისათვის საჭირო ბეტონი ტერიტორიაზე შემოტანილი იქნება ბეტონმზიდი მანქანებით ან დამზადდება ადგილზე ხელით. მშენებლობის პროცესში საჭირო ინერტული მასალების შემოტანა განხორციელდება რეგიონში არსებული კარიერებიდან და სამსხვრევ-დამხარისხებელი საწარმოებიდან.

საკანალიზაციო ქსელის მოწყობის სამუშაოებისას თავდაპირველად განხორციელდება ძველი ქსელისა და ჭების დემონტაჟი და ნარჩენების გატანა, შემდგომ მოხდება წყალარინების ქსელის მილების ჩალაგება, სახლების დაერთება და სამშენებლო სამუშაოებით გამოწვეული დაზიანებების აღდგენა. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, მიწის სამუშაოებისას ამოღებული მასალა, ვარგისიანობის შემთხვევაში, გამოყენებული იქნება თხრილების შესავსებად, ხოლო ზედმეტი მასალა განთავსებული იქნება ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან შეთანხმებით.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, პროექტის ფარგლებში, მშენებლობის ეტაპზე, წყლის გამოყენება დაგეგმილია სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით, ახლომდებარე სოფლების წყალმომარაგების ქსელიდან. საჭიროების შემთხვევაში, მშრალი და ქარიანი ამინდის პირობებში, მტვრის გავრცელების თავიდან აცილების მიზნით, საპროექტო ტერიტორიის გრუნტით დაფარული ზედაპირები, ყოველ ოთხ საათში ერთხელ, დაინამება წყლით. რეგიონის კლიმატური პირობებიდან გამომდინარე, მსგავსი საჭიროება შეიძლება დადგეს წელიწადში 10-15-ჯერ. თითოეულ ჯერზე გამოყენებული წყლის მოცულობა დაახლოებით 5 მ³-ს შეადგენს. ამდენად, ტექნიკური დანიშნულებით გამოყენებული

წყლის რაოდენობა იქნება 50-75 მ³/წელ. სამშენებლო მოედანზე დაგეგმილია სამარაგო რეზერვუარის მოწყობა, რომელიც პერიოდულად შეივსება ავტოცისტერნით. სასმელად ასევე შესაძლებელია გამოყენებული იქნას ბუტილირებული წყალი.

დოკუმენტის მიხედვით, მშენებლობის ეტაპზე ჩამდინარე წყლები შეგროვდება საასენიზაციო რეზერვუარში, რომელიც უტილიზაციის მიზნით გატანილი იქნება სპეც-ავტომობილის საშუალებით უახლოეს საკანალიზაციო ქსელში. ხოლო ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები დაერთებული იქნება CW უჯრედების მიმღებ კამერასთან.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, პროექტის მომზადების ეტაპზე განხორციელდა საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარე არეალის ბოტანიკური და ზოოლოგიური კვლევები. დოკუმენტის მიხედვით, გამწმენდი ნაგებობისა და კანალიზაციის მოწყობა და ექსპლუატაცია ბიომრავალფეროვნებაზე მნიშვნელოვან ზემოქმედებასთან დაკავშირებული არ იქნება.

დაგეგმილი საქმიანობის, როგორც მშენებლობის, ასევე ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოიქმნება სხვადასხვა ტიპის ნარჩენები. სამშენებლო ნარჩენები წარმოიქმნება ძველი საკანალიზაციო ქსელის ინფრასტრუქტურის დემონტაჟის შედეგად. ამ ტიპის ნარჩენები გაიტანება რეგიონში არსებულ სამშენებლო ნარჩენების ნაგავსაყრელზე, ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან შეთანხმებით. ლითონის მასალა გადაეცემა ამ ტიპის ნარჩენების აღდგენა-გამოყენებაზე შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციას. CW უჯრედების მოწყობისთვის ამოღებული გრუნტის მოცულობა, უჯრედების პარამეტრებიდან გამომდინარე, იქნება 1000 მ³. ამოღებული გრუნტი დროებით დასაწყობდება CW უჯრედების განთავსების ადგილის მიმდებარედ, დაახლოებით 1,5-2,0 მ სიმაღლის გროვებად. გრუნტის უმეტესი ნაწილი (80-90%) გამოყენებული იქნება პროექტის მიზნებისთვის (ტერიტორიის ნიველირება, CW უჯრედების გვერდების ამაღლება, და სხვა). დარჩენილი, დაახლოებით 10-20% (100-200 მ³) გაიტანება რეგიონში არსებულ სამშენებლო ნარჩენების ნაგავსაყრელზე. დოკუმენტის თანახმად, საპროექტო ტერიტორიაზე მოეწყობა შესაბამისი სათავსო ნარჩენების ორგანიზებული შეგროვების მიზნით. სათავსოში დაიდგმება მარკირებული კონტეინერები სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების ცალ-ცალკე შეგროვებისთვის. არასახიფათო ნარჩენები გაიტანება მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე, ხოლო სახიფათო ნარჩენები გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე კომპანიას.

ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენებიდან აღსანიშნავია ჩამდინარე წყლების მიმღებ კამერაში, გისოსებზე დაგროვილი მყარი მასალა, ასევე CW უჯრედებში დაგროვებული ლამი, 20 მ³/წელ. ფეკალური ლამი ასევე წარმოიქმნება პერიოდულად საკანალიზაციო ქსელის ჭების გასუფთავების პროცესში. გისოსებზე დაგროვებული მყარი მასალა გაიტანება მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე, ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან შეთანხმებით. ტექნოლოგიური სქემის შესაბამისად, გათვალისწინებულია წარმოქმნილი ლამის გამოშრობა და სტაბილიზაცია, რისთვისაც საპროექტო ტერიტორიის სამხრეთ ნაწილში მოეწყობა 8 ცალი სალამე მოედანი (საერთო ფართობი 288 მ², ტევადობა 530 მ³). გარდა საპროექტო გამწმენდ ნაგებობაზე წარმოქმნილი ფეკალური ლამისა, სალამე მოედნებზე გათვალისწინებულია ლამის შემოტანა დაბა შუახევის და მომიჯნავე სოფლების სეპტიკური ავზებიდან/საკანალიზაციო ჭებიდან. პროექტის მიხედვით სტაბილიზებული ლამის გამოყენება შესაძლებელი იქნება სოფლის მეურნეობაში, სასუქის სახით, ან მისი გატანა მოხდება ნაგავსაყრელზე. სკრინინგის განცხადებაში გაურკვეველია „ფეკალური ლამის“ სტატუსი და არ არის დაზუსტებული მისი შემდგომი მართვის ღონისძიებები, რაც საჭიროებს სათანადო შეფასებასა და დასაბუთებას.

დოკუმენტის თანახმად, საპროექტო სამუშაოების განხორციელებისას ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელება დაკავშირებული იქნება სამშენებლო სამუშაოებთან. დოკუმენტში აღნიშნულია, რომ სამშენებლო სამუშაოების შესრულებისას გათვალისწინებული იქნება სხვადასხვა შემარბილებელი ღონისძიებები, ამასთან, ხმაურის წყაროები იქნება დროებითი ხასიათის. მხოლოდ დროის მოკლე მონაკვეთებში შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს ხმაურის დონეების მცირედით გადაჭარბებას. რაც შეეხება ექსპლუატაციის ეტაპს: როგორც აღინიშნა, ადგილობრივი რელიეფის გათვალისწინებით მიმდებ და გამსვლელ კამერებში ტუმბოების დამონტაჟება საჭირო არ არის - დაბინძურებული და გაწმენდილი წყლის მართვა მოხდება თვითდენით. შესაბამისად, გამწმენდი ნაგებობის ტერიტორიაზე ხმაურის გამომწვევი მუდმივი წყაროები არ იარსებებს.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, პროექტის განხორციელების ეტაპზე, ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედება მოსალოდნელია ავტოტრანსპორტისა და სამშენებლო ტექნიკის ექსპლუატაციის შედეგად. დოკუმენტის თანახმად, სამშენებლო ტერიტორიიდან მოსახლეობის დაშორების მანძილი მცირეა, აგრეთვე, მასალებისა და კონსტრუქციების ტრანსპორტირების დერეფანი გაივლის დასახლებულ პუნქტებში, თუმცა მოსახლეობაზე ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი. აღნიშნული საკითხი საჭიროებს დამატებით შესწავლას და დასაბუთებას.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, სუნის გავრცელების მთავარ წყაროს წარმოადგენს სალამე მოედნები, სადაც მიმდინარეობს ლამის გაუწყლოება და აერობული სტაბილიზაცია. სუნის გავრცელების წყაროს ასევე წარმოადგენს ლამის მიმდები კამერა, CW უჯრედების წინ მოწყობილი მიმდები და კვების კამერა. შესაბამისად, საპროექტო ტერიტორიის უახლოეს საცხოვრებელ სახლთან დაშორებისა და საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით, სუნის გავრცელებისა და მისგან გამომდინარე ზემოქმედების საკითხები საჭიროებს დამატებით შესწავლას.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ხელოვნური ჭაობის ტიპის გამწმენდი ნაგებობები გამოიყენება ნებისმიერ კლიმატურ ზონაში განლაგებული დასახლებული პუნქტების ჩამდინარე წყლების გამწმენდისთვის. თუმცა, ამ ტიპის ტექნოლოგიებში ძირითადი ადგილი უჭირავს ბიოლოგიურ რეაქციებს, რომელიც დაბალ ტემპერატურაზე განიცდის შენელებას და შესაბამისად მცირდება ჟანგბადის ბიოქიმიური მოთხოვნილება (ჟბმ) და საერთო აზოტის გაწმენდის შესაძლებლობა. აღნიშნულის გათვალისწინებით გამწმენდის სხვადასხვა კლიმატურ/ტემპერატურულ რეჟიმზე ფუნქციონირების მაჩვენებლები და ეფექტურობა საჭიროებს დამატებით შესწავლას და შეფასებას.

გამომდინარე იქიდან, რომ პროექტში განხილული ჩამდინარე წყლის გაწმენდის ტექნოლოგია (ფიტო გაწმენდა ხელოვნური ტბორების გამოყენებით) საქართველოში ამ ეტაპზე არ გამოიყენება, მიზანშეწონილია, დაგეგმილი საქმიანობა დეტალურად იქნეს შესწავლილი და შეფასებული. ამასთან, საჭიროა წარმოდგენილ იქნეს ჩამდინარე საკანალიზაციო წყლების სრული ბიოლოგიური გაწმენდის მაჩვენებლების სათანადო დასაბუთება.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და შუახვევის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები სამინისტროში არ ყოფილა წარმოდგენილი.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის, გამწმენდი ნაგებობის სპეციფიკის და მოსახლეობასთან დაშორების მანძილის (30 მეტრი) გათვალისწინებით დგინდება, რომ გარემოს სხვადასხვა კომპონენტებზე მოსალოდნელია, რაც საჭიროებს დამატებით შესწავლას და შეფასებას.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის, ამავე კოდექსის II დანართის მე-9 პუნქტის 9.6 ქვეპუნქტისა და მე-10 პუნქტის 10.6 ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ შუახევის მუნიციპალიტეტში სს „აჭარის წყლის ალიანსის“ ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისა და საკანალიზაციო სისტემის მოწყობა და ექსპლუატაცია **დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. სს „აჭარის წყლის ალიანსი“ ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლის შესაბამისად უზრუნველყოს სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „აჭარის წყლის ალიანსს“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „აჭარის წყლის ალიანსის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და შუახევის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაგაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობიდან ერთი თვის ვადაში.

გიორგი ხანიშვილი

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი

